

assabentar de la defunció de la missionera Rosa Dilmé i Brugada, que ha estat quaranta-tres anys treballant a Ruanda. L'Ajuntament de Banyoles li havia atorgat el premi Banyolí de l'Any a la millor iniciativa social el 2016, i a Mossèn Pere, la Medalla d'Or de la ciutat el 2014.

LA SELVA

joan domènech

Clascar, entre dues Santes Colomes

| Santa Coloma de Farners és terra de sants i de savis, segons diu la tradició. Un d'aquests és, sens dubte, Mn. Frederic Clascar i Sanou, nascut a la capital de la Selva el 6 de setembre de 1873, ordenat sacerdot a Barcelona el 1899 i mort a la mateixa Ciutat Comtal el 21 de febrer de 1919, després d'haver viscut o exercit el ministeri en diverses poblacions catalanes. Clascar fou un liturgista reformador i un bibliista que tingué el mèrit de traduir directament del text original (la qual cosa li valgué alguna crítica dels defensors de la versió oficial de la Vulgata), i va publicar el *Gènesi* (1915), el *Càntic dels càntics*, de Salomó (1918), i, pòstumament, l'*Èxode* (1925). El 1911 va ser membre fundador de l'Institut d'Estudis Catalans i va contribuir en els primers textos normatius de la institució. Clascar va viure un temps, durant la infància i l'adolescència, a Santa Coloma de Queralt, i aquest estiu les dues ciutats que comparteixen el nom l'han honorat conjuntament amb la col·locació de sengles plaques commemoratives: a Santa Coloma de Queralt, a la casa on va viure, i a Santa Coloma de Farners, al costat de l'església parroquial. També s'han fet actes divulgatius de la seva vida i la seva obra.

De Maçanet a Blanes | Maçanet de la Selva és una població on les inquietuds culturals tenen una forta presència, encara que això sigui una sorpresa per a alguns. De vegades hem parlat del Taller d'Història, que ha organitzat moltes activitats. Ara ens toca parlar de l'Editorial Gregal, iniciada tímidament al voltant dels Premis Puigmarí, però

ja independitzada i llançada amb molta força en el camp de la publicació d'obres molt diverses: narrativa, poesia, història, i un llarg etcètera. Fa poc ha tret una nova col·lecció que té un indubtable atractiu. Es tracta d'un seguit de monografies de poblacions vistes amb una atenció particular. Acaben d'aparèixer *Maçanet de la Selva vist de prop* i *Blanes vist de prop*. Segons els mateixos responsables, cadascun d'aquests llibres «ha estat escrit amb la curiositat de qui vol explicar-ne amb detall la història, la geografia, les tradicions i la manera de viure». Però, possiblement, la seva singularitat rau en una incursió al món, diguem-ne, més privat, amb la divulgació de relats d'empreses i associacions explicats en primera persona, que constitueixen un valuós complement informatiu. Hi ha, també, una gran quantitat d'il·lustracions, tant antigues com actuals, que ajuden a apropar cadascuna de les poblacions al lector, d'una manera especial.

Lloret i la sardana | Entre l'any passat i aquest, la vila marinera ha commemorat diverses efemèrides entorn de la sardana. Pel maig va tenir lloc el 50è Aplec de la Sardana, enguany la Nova Ràdio Lloret ha celebrat els vint-i-cinc anys d'emissió del seu programa dedicat a la dansa, i l'any passat les audicions dels dissabtes d'estiu a la nit van assolir

la norantena edició i enguany han iniciat la nova dècada de camí cap al centenari. Per tot això, s'està treballant en un llibre dedicat a la història de la sardana a Lloret, que sortirà aviat i que pretén reflectir dades importants descobertes recentment, com ara que el 1885 ja existia a la vila una cobla local amb tots els ets i uts que tocava sardanes llargues.

LA CERDANYA

sandra adam

Josep Bosom, escolapi i fotògraf

| Aquest darrer agost es va inaugurar a la sala Sebastià Bosom, de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya, l'exposició de fotografies «Josep Bosom, escolapi i fotògraf».

Josep Bosom i Soler va néixer l'any 1910 a Guils. Fou pare escolapi i aficionat a la fotografia des de ben jove. En morir, l'any 1997, el fons fotogràfic que havia anat acumulant al llarg de la seva vida va quedar en mans de l'Escola Pia de Catalunya. Després de molts anys de negociacions, l'any 2014, l'Escola Pia va cedir un total de 8.973 negatius a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya (ACCE).

L'exposició dedicada a Josep Bosom és el punt final de més de tres anys de feina per digitalitzar i descriu-

>> Una de les imatges de l'exposició dedicada a Josep Bosom.

re aquest fons, que inclou fotografies datades d'entre 1947 i 1997. El conjunt d'imatges reproduceix diferents temes, com els paisatges cerdans i la vida quotidiana al camp, però també hi ha imatges amb un treball artístic important, com ara els jocs de llum als carrers de Puigcerdà o bé el moment precís en què els coloms de l'estany emprenen el vol.

L'exposició es pot visitar fins al 12 de gener del 2018. Per als qui no us pugueu desplaçar fins a Puigcerdà, al web de l'ACCE podeu consultar o descarregar gratuïtament el catàleg de l'exposició en format PDF.

Desena edició del cicle de jazz de Bolvir | Enguany s'ha celebrat la desena edició del cicle de jazz de Bolvir. Deu edicions que consoliden Bolvir com la capital pirinenca del jazz. Aquest festival, promogut per l'alcalde Bartomeu Baqué i el programador i crític de jazz Joan Anton i Corrales, ha permès al públic cerdà assistir gratuïtament a més de cinquanta concerts de diferents figures del jazz contemporani.

En l'edició d'aquest any, al llarg dels cinc dimecres d'agost hi han actuat Scott Hamilton i Toni Solà, La Locomotora Negra, el pianista Marc Ferrer, l'Original Jazz Orquestra (OJO) amb Eva Fernández i La Vella Dixieland.

Es tracta d'un festival consolidat que gaudeix de molt bona salut ja que, segons fonts de l'organització, a cada concert hi han assistit al voltant d'unes 2.500 persones. Amb els anys el festival ha anat creixent i s'ha anat adaptant a les diferents necessitats.

Així doncs, cal felicitar tots aquells que fan possible aquest festival i esperar retrobar-los l'any vinent.

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

Ripoll, arreu | Quan érem petits repetíem, com una cançó enfadada, el lema «Ripoll, París i Londres» amb l'eixelebrada voluntat de donar protagonisme a la nostra vila. Avui podríem saltar de continent i proposar un contundent «Ripoll,

>> La portalada romànica del monestir de Ripoll.

Nova York i Hong Kong», ja que el nom del nostre poble ha figurat a la portada de tots els diaris del món i a les pantalles de tots els televisors. No per fer referència a la portalada del nostre monestir, que malda des de fa temps per ser reconeguda mundialment, sinó per uns fets molt més dramàtics. De fet, no és estrany, són els fets luctuosos, les notícies doloroses els grans protagonistes de la premsa i dels mitjans audiovisuals. Ripoll ha passat de cop i volta de la foscor a la llum. Fet comprensible: tot i tenir un passat gloriós, el món és molt gran i ignorem molt més del que coneixem. El que ja no és tan obvi és que Isabelle Piquer, enviada especial d'un diari tan reconegut com *Le Monde*, publicació icona dins el món del periodisme durant moltes dècades, gosi definir Ripoll com una «bourgade sans histoire», literalment un «llogaret sense història». Quin desconeixement! D'història en tenim de sobra. Inadmissible i imperdonable. Nomes calia consultar Google. Avui dia hi ha errors que són incomprensibles. Tanmateix, el focus de la informació no es detura i es desplaça constantment i àvida. El temps s'ho empassa tot i només ens deixa xifres fredes en el cementiri de les hemeroteques.

Ripoll, sempre | Hi ha, però, altres ombres ripolleses que voldria evocar aquí: el monjo que va esculpir sàviament el pantocràtor que presideix hieràticament la portalada romànica; l'abat que va rebre a l'*scriptorium* Gerbert d'Aurillac, futur papa Silvestre II; el trobador local Ponç de la Guàrdia, autor d'uns magnífics poemes d'amor cortès; l'anònim fabricant de claus que veia bocabadat com el seu producte solcava tots els camins de la península Ibèrica; l'armer que va identificar una pistola fabricada amb les seves mans en un quadre de Goya; l'adolescent que plorava la trista sort de la seva vila incendiada i demolida durant la bogeria del segle XIX; la nena petita que abandonava la vida a pagès de la contrada veïna per recalar en una fàbrica durant l'empenta de la indústria tèxtil; el soldat improvisat de la quinta del biberó que veia com queia fulminat, al costat seu, un company durant el cruent episodi de l'Ebre; l'immigrant andalús que sopava a Ca la Maria, a la plaça de Llupions, esperant l'arribada de la família; el noi o la noia que han abandonat el Marroc natal per trobar un lloc on puguin fer realitat, amb el seu treball i el seu esforç, alguns dels seus somnis. Deu instantànies que el temps, golut, engoleix i esborra.